

Консултативният съвет по овощарство и зеленчукопроизводство постави акцент върху създаването на организации на производители

Автор(и): Растителна защита
Дата: 23.03.2017 Брой: 3/2017

На 22 март 2017 беше проведен Консултативен съвет по овощарство и зеленчукопроизводство в Министерството на земеделието и храните. Основните теми, които бяха обсъдени, бяха изчерпването на средствата по мярка 10 и 11 и спирането на приема на нови кандидати по тези мерки, статута на биопроизводителите в страната, нуждата от запазване на стари български сортове, стимулиращата европейска политика за създаване на организации на производители и подпомагане със средства за растителна защита на орехоплодните култури през зимния период.

Най-актуалната тема за момента в земеделието в България е изчерпването на средствата по мярка 10 „Агроекология и климат“ и мярка 11 „Биологично земеделие“. Спирането на нови бенефициенти по мерките предизвиква лавина от недоволства вече дни наред, съпътствани със заплахи и протести пред аграрното ведомство. Темата беше водеща на проведения Консултативен съвет.

На срещата проведена на 22 март между представители на браншовите организации по овощарство и зеленчукопроизводство и МЗХ се обсъдиха наболелите проблеми като се изразиха и конкретни предложения за справяне с критичната ситуация. Основно акцентът падна върху биологичното земеделие и недостатъците в неговото прилагане. Според овощарите големи стопанства, които са в преход към биологични, взимат пари по мярката, без да имат намерение да стават действителни производители на биологична продукция. В същото време от това страдат земеделци с по-малки добиви, но релизиращи сертифицирани плодове и зеленчуци. От съюза на Добруджанските овощари смятат, че критериите за иситински биологични стопанства трябва да бъдат преразгледани в полза на малките и нуждащи се производители. Те подчертаха, че искат да се запази и подпомагането по схемата „Опазване на застрашени от изчезване местни сортове“ по мярка 10 „Агроекология и климат“. Подпомагането е специфично за сортовете, които са обект на генетична ерозия и по икономически причини не се предпочитат от българските производители. Обикновено обработката им е по-скъпа и търговските вериги не ги искат, но вкусовете им качества отговарят на традиционните изисквания на българския потребител. Мярката е сравнително нова, но Селскостопанската академия отчита повишаване на интереса към български сортове семена през изминалата година.

От Българската асоциация на малинопроизводителите и ягодоплодните (БАМ-Я) също подкрепиха предложението да се направи ревизия на схемите за подпомагане, за да се избегне изтичане на средства по неправелнието биопроизводство. Асоциацията обърна внимание на факта, че близо 80% от средствата за биоземеделие отиват за дейности, които не са пряко свързани с биологичното производство на продукти. Такъв е случаят с ливадиза косене и пасища. Все по-често кандидатстват бенефициенти с култури с дълъг период на отглеждане до първо плододане.

Браншовите организации пледираха за въвеждане на допълнителни мерки за контрол на качеството на биопродуктите и налагането на санкции и прекратяване на поети ангажменти, както и връщане на получени средства в случай на доказано неизпълнение на договорените условия.

От Националната асоциация на производителите и преработвателите на черупкови плодове предложиха държавата да подпомага със средства за растителна защита и при орехоплодните култури през зимния период. От сектора отбелязаха, че търпят големи загуби заради санкциите срещу Русия и очакват след тяхното отпадане да възстановят позициите си на руския пазар.

Европейската политика в областта на селскостопанство е да се отпускат средства за организации на производители

От своя страна министърът на земеделието и храните проф. д-р Христо Бозуков по време на Консултативния съвет по овощарство из зеленчукопроизводство заяви, че насърчаването на развитието на сектор „Плодове и зеленчуци“, е приоритет на Министерството на земеделието и храните. Ефективен инструмент в общата организация на пазара на селскостопански продукти е мярката за подпомагане на организациите на производители. Ниският размер на подпомагане на сдружаване на земеделци, предлаган от Европейския фонд за гарантиране на земеделието, се равнява само на 4,1% от стойността на предлаганата от организациите на производителите продукция на пазара. Това налага допълнителното въвеждане на национално съфинансиране. Държавната финансова помощ може да бъде до 80% от средствата, набрани от членовете или от самата организация на производителите (собственото участие), но не повече от 25% от годишната стойност на реализираната на пазара продукция и не повече от левовата равностойност на 1 500 000 евро.

За прием 2018 г. аграрното министерство предвижда да бъде направен анализ и актуализиране на наставките, както и оценка на възможностите за прехвърляне на средства от други мерки към мярката 10.